

ليکوال:

ډاکټر معمار حشمت الله اتمر

مياشت - ليندۍ / کال - ۱۴۰۲

Ketabton.com

بودا بنکاري

ليکي پوهه:

سرليک: بودا بنکاري

ليکوال: ډاکټر مهندس حشمت الله و، اتمر ،،

ابډېټور: ډيپلوم انجنيېر صفی الله و، فردوس ،،

طراح او ډيزان: ډاکټر مهندس حشمت الله و، اتمر ،،

خپرنډوی: لاجواب مطبعه، د کابل ولايت واک، کابل

چاپشمبر: ۱۰۰

چاپ نېټه: ليندۍ مياشت / کال ۱۴۰۲

گرځنده اړيکه: +۹۳۷۹۹۳۷۶۹۹۸

برېښنالیک: atmar_hashmatullah@yahoo.com

د چاپ حقوق له ليکوال او خپرنډوی سره خوندي دي، بي
اخځ بنووني ترې د گټې اخيستنې اجازه نه شته.

بودا بنکاري

لړليک

چوپړی

سرليک

- ۱ پڅښتنی.....
- ۲ بسم الله الرحمن الرحيم.....
- ۳ ليکي پوهه:.....
- ۴ لړليک.....
- ۵ نننوزي.....
- ۷ د يادښتونو له پاره:.....
- ۸ ناانډوله (ناول، کيسه يا داستان).....
- ۶۹ د چاپ شويو کتابونو لېست.....
- ۷۲ د کار لاندي کتابونو لېست.....
- ۷۳ د امکان او وخت په صورت کې.....
- ۷۴ د پڅښتنی څټ.....

بودا ښکاري

ننتوزي

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، الْحَمْدُ لِلَّهِ إِجْلَالًا
لِقُدْرَتِهِ، وَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ خُضُوعًا لِعِزَّتِهِ، وَصَلَّى
اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ .

بې پايه ستاينه او بې حده مننه، د هغه سپېڅلي ذات نه چې د وجود
ماني او کاینات يې د انساني وجود د تکامل او د انسان له پاره د
خپل سپېڅلي ذات او عبادت د حقيقت له پېژندلو پرته جوړ کړل.
هغه د ذات پوهه، عالي، لوړ او ښکلي نومونه دي، او کائناتو د
پيدايښت يوه حتمي لامل دی. عظمت، د ټولې نړۍ موجوديت، د
ناڅاپه څخه راوتل، حق درسيډو جوهر په يوه والي کې د اعتراف،
تباهي او بې وسي يوه له لوړو وسيلو څخه دی.

گرانو لوستونکو!

دا ځل مي و غوښتل چې يوه حقيقي داستان (ناول) و ليکم ځکه
زما د کتابونو مېنه وال يوازې انجيران نه دي او نه بايد اوسي،
نو ځکه غواړم ورځ په ورځ د خپلو ليکونو کې توپير راوړم چې
د هرې څانگې مېنه وال په کې ډېر شي، دا کار به ما ډېته اړ کړي
چې ليکنې مي توپير و لري او هم به مي مېنه وال ډېر شي.

پاکه ربه!

زموږ له پاره خپله لاره بې ستونزې کړه، تر څو موږ له تا پرته
بل څوک و نه وینو او نه يې پېژنو. زموږ سره مرسته و کړه تر

بودا بنکاري

.....

څو مو په وجود کي د غرور نڅبنه پاتې نه شي او د اسلام د دين له سپيڅلو بنده گانو څخه مو و بولي.

يادونه:

د نظر ټولو خاوندانو او هغه څوک چې دا کتاب لولي په ډېر درنښت هېله کېږي چې خپل غوښتنې او وړاندیزونه د دې کتاب د بيا کتنې له پاره زما سره شريک کړي.

Whatsapp: ۰۰۹۳۷۹۹۳۷۶۹۹۸

په درنښت
ډاکټر معمار حشمت الله اتمر

بودا بنکاري

.....

د یادښتونو له پاره:

- -۱
- -۲
- -۳
- -۴
- -۵
- -۶
- -۷
- -۸
- -۹
- -۱۰

نانډوله (ناول، کيسه يا داستان)

پلار يې پرې نوم چجو ايځنبی و.
هغه له کوشنيوالي نه له چچ سره مينه درلوده او له رنگه هم لږ
تور و، نو ځکه پلار يې پرې نوم چجو ايځنبی و.
هغه د لغمان ولايت په قرغيو ولسوالۍ کې، په يوه بې زده کړې
کورنۍ کې زېږېدلی و،
خلکو به ورته مثلي ويل.
پلاريې خپل کور نه درلود.
د يوه شتمنې کورنۍ (د خان په کلا) کې به يې ژوند کوه.
د خانانو کلي په لاندې ډول وو:
په منځ کې به يې د خان کلا او د کلا د منځ نه به وياله هم تېره
شوې وه.
دې ويالې درې گټې درلودې:

۱- د انگړ په سور والي کې به يې رول لوبوه.

۲- د خان د کور زنانه او کوشنيانو به ترې د ابو اخېستلو، لوبو
او کاليو منځلو له پاره گټه اخېسته او دې ته اړتيا نه وه چې له کلا
د باندې و وځي.

۳- د انگړ ونو، گلانو ته به يې ورته اوبه ورکولې او هم به يې د
بتکو په ساتنه کې ترې گټه اخېستله.

د کلا په کنجونو کې به يې اوچت، اوچت برجنو درلودل چې د
دفاع په وخت کې به يې ترې گټه اخېستل کې ده.

بودا بنکاري

برجونه به تر دوي پورونو اوچت او په هر پور کي به يې د دفاع له پاره تېرکېښونه درلودل.

په درېيم پور کي به يې مېلمستون درلود، چې درې خوا وو نه به د بهر او شنو ځمکو ننداره کي ده.

مېلمستون به خورا ډېر هوا داره و او په دوبي کي به د ښه باد چلېدو امکان درلود.

د کلا شا او خوا به د کسېگرو (کسبه کارانو) لکه:

دلاک، مثلي، تټار، ترکان، خټگر، ژرنده گري او ناظر کورونه ول.

مگر دا کورونه د هغوی خپل نه ول، بلکي ټول به د خانانو ول.

هغوی به ټول په کورونو کي، بي کرايي او مفت ته توگه ژوند کوه.

د کرونگرو (بزگرو) له پاره کورونه چې هر کور به يو دهليز(دالان)، په ښي او کښې خواته کوټي او همدا راز کوشنې غولې او تشناب يې هم درلود.

د غواگانو له پاره ډېره لويه غوجل چې د ټولو گاونډيانو او کرونگرو (بزگرانو) څارويو له پاره به يې بسنه کوله.

همدا راز د ژمي له پاره د تناره کوټه او د دوبي تناره صوفه درلوده.

د کلا دننه او ور(دروازي) تر خوا به يوه کوټه د کلا د امنيت له پاره هم درلوده چې د ور خلاصولو او ترلو څاروندی (مسئول) به په کي ژوند کوه.

د کلا په يوه کنج کي به د کليوالو د زنانه له پاره چرچوبی (کناراب، بيت الخلا) هم درلود، مگر نارينه به ټول د باندي وتل.

بودا بنکاري

.....

پلار يي هم د خان د کارونو تر څنگ په دام کې نولو او الوتونکو نېولو خپل وخت تېر و.

چجو په پټکو کې نولو او ليندۍ (غولکه) وېشتلو کې ډېر مهارت درلود.

په پټکو کې به يي چټکي، ډيبيک، رڼاگۍ او ډېرۍ کوشنۍ مرغۍ لکه زېر زېرکې هم نېولي.

هغه به د وطن مشهوره او موسومي مرغۍ لکه قزلاق، تېکالي، شامتولي په دامنو او جال کې به يي د شپې له خوا مړزان نيول.

چجو به نيول شوې مرغۍ په کليوالو او يا د ولسوالۍ په بازار کې پلورلي، په پيسو به يي د کور د ضرورياتو شيان لکه:

غوري، چای، بوره، صابون، د اليکېن له پاره تېل، اورلگيد، مالگه او د کور نور ضروريات پرې پوره کول.

کله نا کله به يي د مرغيو د نېولو له پاره د بابا صيب ډاگ چې په لغمان ولايت کې خورا ډېر مشهوره ډاگ دی، د نور بنکاريانو، کليوالو او مينه والو سره ته.

دی په بنکار مين او له کوشنيوالي نه يي د بنکار سره مينه درلوده، هر بنکار به يي د هغو مرغيو په وخت، موسم کې کوه، او د بنکار د وخت پېژندلو کې يي خورا وړتيا درلوده.

هغه په خپل پلار ډېر گران و.

پلار يي ورته يوه شوکي غولکه جوړه کړې وه چې دا غولکه به تل د چجو په غاړه زورنده وه.

بودا ښکاري

.....

تر دې چې د خوب په وخت کې به يې هم له غاړې نه لرې کوله. هغه به د غولکې د گاتو ټولولو له پاره د کابل سيند غاړې ته ورته او په کوشنۍ بوجۍ کې به يې کور ته راوړي.

همدا راز به يې د خټو نه گاتي جوړول او په لمر کې به يې ايښودل چې وچ شي، بيا به يې راغونډول، کور ته به يې وړل او په ژمي کې به يې د مرغيو د ويشتلو له پاره کارول.

چچو به د وزگارېدو په وخت کې د قزلاق د ساتنې له پاره کپسونه جوړول، خپله به يې هم ساتل او د ښکار په وخت کې به يې ترې گټه اخيستله.

هغه به تل لوڅې پښې گرږېده او د روانو ويالو پرغاړه به څرگندېده.

ما هم په کوشنيوالي کې د مرغانو سره مينه پيدا کړه او کله چې وطن ته د ښونځيو د ژمنيو رخصتېو په وخت کې له کابل ټلم، الله به مې مرغان لکه:

چرگان، چورگوري او کوتري ساتلي، د راتگ په وخت کې به مې هلته پرېښودلي، مگر کابل ته د وړلو او ساتنې اجازه مې نه درلوده.

يوه کال زه د چچو سره بلد شوم، هغه ماته يوه قزلاق له قفس سره راگر او راته يې وويل: کوم وخت چې کابل ته ځي نو دا بېرته راگره.

بودا بنکاري

.....

ما ورسره و منل.

هغه به يوه اندازه شولې را کولې چې مرغی ته يې ورکړم.

همدا راز يې ماته د ساتنې چارې و بنودلې.

هغه به په غولکه مرغی ویشتلې او ماته به يې هم راکولې، کله

ناکله به يې ماته ويل:

گاتې ټولوه!

زه به هم ځان او هم تاته پرې مرغی و ولم.

هغه يوه بنکاري تازې سپی هم در لود او د بنکار په ټولولو کې

به يې ترې گټه اخيسته.

هغه ماته هم غولکه جوړه او د بنکار چل يې راوښود، مگر د

بنکار له پاره مهارت او اړين تمرين په کار وو.

کله نا کله به د دوی کور ته تلم.

هغه به تود جوارى د کورنۍ تورې گورې سره راکوه او هم د

هغه وربندارې به ماته د جوارو پلى او نښې په جیب کې اچولې.

چچو د خان د کلا په مخ کې يوه لويه دېره او هر راز ونې په کې

وې.

هغه به په غولکې باندې په ونو کې مرغی ویشتلې او زه به يې

هم هڅولم چې په راکړل شوې غولکې باندې مرغی و ولم، مگر

دا کار زما له پاره پېچلې و.

ځکه په دې کار کې بې تجربې وم.

بودا بنکاري

کله به هغه زموږ دېرې ته راته، د مرغیو بنکار به یې کوه او
مازديگر ناوخته به خپل کور ته تله.

زموږ د انگر په منځ کې د نارنجو یوه غټه ونه وه، ونه خورا لویه
او لوړه وه او شونې وه چې تر سلو کلو یې عمر ډېر و.

ونې کې د شپې له خوا راز راز مرغان کې ناستل او هر مازیگر،
مخکې له ماښام نه به په ونه کې د شاروگانو او نورو مرغیو شور
ماشور او غږونه اورېدل.

یوه ورځ چجو ماته و ویل:

کې دې شي یوه ماښام ستاسو کور ته راشم او تاته مرغی و ولم؟
ما ورته و ویل:

د انی (نیا) نه مې زه اجازه واخلم.

هغه و منله او وې ویل:

کورتته لار شه او د انی نه دې اجازه واخله.

ما ورته و ویل:

ته په ډېره کې اوسه!

هغه و منله،

دېرې لورې ته روان شو.

زه کور ته لاړم او د نیا څنگ ته نږدې شوم.

نیا مې را ته و ویل:

څه دې ویل؟

ما ورته و ویل:

چجو غواړې نن ماښام ماته د کور په نارنج ونه کې مرغی و ولې.

هغې و ویل:

کومه ستونزه نه شته.

زه يې پېژنم.

ما خپلې انې نه مننه و کړه او بېرته د باندې خوا په منډه شوم.

هغه غولکه په لاس او د مرغیو انتظار يې کوه.

زه ورته نږدې شوم او ومې ويل:

نیا مې و منله:

کومه ستونزه نه شته.

هغه ډېر خوشحاله شو او ماته يې و ويل:

زه اوس کور ته ځم.

گاتې را ټولوم بیا مابنډ ستاسو کور ته راځم.

هغه د خپل کور په لور روان شو.

زه د کلی د نورو کوشنیانو سره په ټال کې اخته شوم.

مازیگر شو او د مابنډ په انتظار وم.

هوا لږ، لږ مخ په سپړېدو شوه، مابنډ را نږدې کې ده، او زه ورته

خوشحالېدم.

مابنډ را ورسید، هوا لږ تیاره شوه.

د کلی ملا د مابنډ د لمونځ آذان و کړ.

د کلی نارینه هم سترې، ستومانه چې له ورځنیو دندو نه راغلي

وو، د جومات د صوفي د دیوال د پاسه ناست، د ستریا وېستلو او

د مابنډ د لمانځه په امېد وو.

چا چې اودس درلود ماحت (مسجد) خوا ته او چا چې اودس نه

درلود د ویالې خوا ته د اودس کولو له پاره روان شول.

بودا بنکاري

زه چې ډېر کوشنۍ وم د لوي لارې په لور د چجو په انتظار شوم،
و مې کتل چې له لري نه چجو را بنکاره شو.
زه ډېر خوشحاله شوم.
هغه رانږدې کې ده او زما خوشحالي هم ډېرېده.
هغه نږدې شو او ما ته يې و ويل:
دا گاتي در سره واخله!
ما گاتي واخيستل او کلاته روان شو.
موږ کلا ته ننوتو او له لنډ مزل وروسته دوېمي او يا منځنۍ کلا
ته ورسېدو.

د کلا دروازه مې خلاصه کړه او نارنج د ونې خوا ته چې د ويالي
پر غاړه وه، و رسېدو.
ما د گاتو کڅوړه پر ځمکه کېښوده.
چجو و ويل:
څلور پېنځه دانې څنډ لږگي او اور کوتی (اور لگيد) راوړه.
ما اور لگونی او څنډو لږگي راوړل.

هغه هم غولکه له غاړې را و وېسته او له ځانه سره يې چک
کړه.

بيا يې راته د څنډو لږگي د لگولو او نېولو چل وښود،
هغه بنکار نه و پيل کړی چې زما نيا را ورسېده.
هغې و ويل:
گورۍ کوشنيانو!
په ونه کې چرگوري او چرگاني هم کېښي، تاسو کوښښ و
کړئ چې هغه له منځه وې نه سئ.؟!

بودا بنکاري

چجو و ويل:

سمه ده!

زه پوهېږم.

زما نيا بېرته لاره، ما ځنډو لرگی ولگاوه او چجو ته مې و ويل:

څه و کړم؟

هغه و ويل:

اوس ځنډو لرگی لوړ و نېسه، تر څو چې مرغی و وېنم.

ما ځنډو لرگی و نېوه او هغه د مرغیو په وېشتلو پیل کړ.

په يوه ساعت کې يې تر شلو ډېرې مرغی و وېشتې.

کومه يوه مرغی چې په ويالي کې غورځېده هغه به په خپله په

کوشنۍ ويالي کې گډ شو او ورسته تر نېولو به يې په چاکو چې

د لغمان ولايت د حیدرخانیو په بازار کې جوړ شوی و، حلاله

وې او دیوال خوا يې ایښودې.

هغه د ونې لاندې د تیتو څانگو مرغی و وېشتې.

وې ويل:

نورې مرغی نه بنکاري!

کې دی شي خلاصې شوې وي او يا هم په دنگو څانگو کې

وي.

ما ورته و ويل:

هغه غټې مرغی هم و وله!

هغه و ويل:

غټې مرغی شارو نومېږي.

د هغه غوښه ډېره کلکه او ژر نه پخېږي؛

له بله خوا خلک وايي:

د شارو غوښه حرامه ده.
خُکه چي:
شارو د انسان او نورو حيواناتو ژبه کوي.
هوا نوره هم تياره شوه.
د ماسخوتن د لمونځ آذان تر غورو شو.
چجو مرغی راغونډې او بيايي حساب کړې.
پوره دوه ويشت مرغی وې.
هغه ماته و ويل:
ځنډو لرگی مړ کړه چي کوم خواته اور خپور نه شي.
ما ځنډو لرگی مړ کړ او هغه ته مې و ويل:
اوس خورا تياره شوه.
هغه و ويل:
د کوټي نه اليکن راوړه.
زه کوټي ته د ننه شوم او اليکېن مې راوړ.
بيا هغه و ويل:
مرغی واخله او سبا يې پخې کړه.
ما ورته و ويل:
زه ټولې مرغی نه اخلم.
تا ډېر زيار وېستلی دی.
ځانته دې هم واخله.
هغه و ويل:
دا مې د تاله پاره ويشتي دي، نو ټولي يې واخله.
هغه زياته کړه!
زه د ځان له پاره، سبا مرغی و لم.
ما د هغه خبره و منله.
هغه اضافي گاتي ماته پرېښودل او وې ويل:

بودا بنکاري

پرگاتو سبا بنکار و کره، تر څو بلد شي.
زه درنه لارم، د خدای په امان.
ما هم و ويل:
خدای په امان.

ما مرغی کوټي ته دننه کړي.
د تره بنځي مي و ويل:
سومره ډېرې مرغی!
په رښتيا چي چجو بڼه او زبردست بنکاري دی.
هغه خو اوس کوشنی دی.
د هغه نه به يوه بڼه او زړور بنکاري جوړ شي.

زه خپل خوب ځای ته لارم، د شپي مي ډېر بڼه خوب و کړ او
سهار چای ته پاڅېدم.

و روسته له چای خوړو د تره بنځي مي غږ و کړ:
د مرغیو نه درته څه پاڅه کړم؟
ما ورته و ويل:
ترې کلولي پاڅي کړه!
هغې و ويل:
سمه ده!
ته غرمې ته لږ و ختي راشه زه به تاته کلولي پاڅي کړم.
ما و ويل:
سمه ده.
زه د کوره و وتم او خپله غولکه مي هم واخسته.

بودا بنکاري

.....

گاتې مې په کوشني جببونو کې ځای پر ځای کړل او کمیس مې خورا دروند شو.

د کوره و وتم او مخ پر دېرې روان شوم.

غولکه راسره وه او پر الوتونکو می ټکان (گذارونه) کول، مگر مرغی ویشتل راته آسانه نه ول.

چجو زما نه پېنځه - شپږ کاله مشر و، مگر زما بڼه ملگری شو. هر کال چې به د ژمي رخصتۍ کې وطن ته تلم، لومړی به مې د هغه پوښتنه کوله چې چجو چېرې دی؟

هغه به هم زما په راتگ خوشحالبده، ما به ورباندې پټکې، دامونه، غولکې جوړولې او دواړو به یوه ځای بنکار هم کوه.

زموږ په دېره کې خورا اوچت او غټې د توت ونې وې، نورو کوشنیانو به په کې ټالونه اچولې وو، ماته به یې هم د ټال خوړلو وخت را کوه.

هر چا به کوبښ کوه چې زما سره ملگری شي او زه به یې نورو کوشنیانو نه نازولم.

یوه ورځ مې له چجو وغوښتل چې زما له پاره ټال واچوي. هغه و ویل:

د ټال اچولو له پاره غښتلي رسی ته اړتیا شته!

هغه و پوښتل:

په کور کې رسی لری؟

بودا بنکاري

ما و ويل:
کورته لار شم، و گورم.
زه کور ته د ننه شوم او د انی نه مې و پوښتل:
رسی لرو؟
هغې و ويل:
د څه له پاره؟
و مې ويل:
د ټال د اچولو له پاره!
هغې و ويل:
نه!
دومره اوږده او کلکه رسی نه لرو.
د کور نه و وتم.
چجو ته مې و ويل:
نه!
موږ په کور کې اوږده او کلکه رسی نه لرو.
هغه و ويل:
راځه چې د لوبڼو نه رسی جوړه کړو.
ما و ويل:
سمه ده!
لوبڼې به له کومه کړو؟
هغه و ويل:
د سرڅکانو په کلي کې لوبڼې ډېرې دي.
د هغه ځای خلک لوبڼې د کابل د سیند له غاړې نه ریبې او د
سوزولو له پاره یې کورته وړي.
ما و ويل:
هو!

بودا بنکاري

د موټر نه مې وليدل:
هغوی د انگر په شا او خوا هم لوبښې د ديوال په توگه تاوي کړې
وې.
کله نا کله يې د وچولو له پاره په بامونو کې او هم د پلور له پاره
د سرک غاړې ته غونډ وي.

هغه و پوښتل:
الته څوک پېژني؟
ما و ويل:
الته زما د ماما گانو او تورۍ (ترور) کورونه او د هغوی ځمکې
دي.

هغه خوشحاله شو!
وې ويل:
څومره ښه کار!
سبا به گډ لار شو.
ما و ويل:
سمه ده، سبا به لار شو.
ورځ تېره شوه او ماښام ورسېد.
هغه خپل کور ته لار.

زه هم د نورو هلکانو سره کور ته لاړم.
شپه تېره شوه او سهار شو.

مخکې تر دې چې له کوره و وځم د نيا کوټې ته و لاړم او ورته
مې و ويل:
زه سرخکانو کلي ته ځم.

بودا بنکاري

هغي و پوښتل:

د څه له پاره؟

آيا مور دې درته څه ويلې دي چې توري ته دې ورسوي؟

ومي ويل:

نه!

د لوښو له پاره.

هغه په خندا شوه او وې ويل:

اوس پو شوم.

ته خورا شوخ يې، پام کوه، ځان ژوبل نه کړي.

بيا به دې د پلار او مور په جنجال کې پاتې شم.

و مي ويل:

سمه ده، زه کوښښ کوم.

بيا يې راته و ويل:

کله چې دې خپله توري وليده زما سلامونه به پرې هم و وايي.

ما و ويل:

سمه ده.

بيا د کوره و وتم او دېرې خواته چې د کلي په مخ کې وه؛ و وتلم.

چچو هم د الوتونکو په وېشتلو بوخت و.

کله يې چې زه وليدم، نږدې شو.

د جيب نه يې څلور وېشتل شوي مرغۍ راکړې او وې ويل:

دا مرغۍ کور ته وې سه او ژر بېرته راشه چې سرخکانو کلي ته

خو.

ما و منله او کور ته مي مرغۍ وپورې.

بېرته راغلم او د چچو سره د سرخکانو کلي ته روان شوم.

بودا بنکاري

په لاره کې به يې ويل:
خدای و کړې چې لوبنې ډېرې راکړي چې غټه رسی ورنه جوړه
او د جومات د خوا په غټه ونه کې يې واچوم، چې ستا ټال تر ټولو
اوچت ټال وي.
ما و ويل:
هغه به ماته ډېرې لوبنې راکړي.
هغه زما توری او الله مې ماما گان هم شته.

د پخبنو (پلي) لاره وه؛
هغه به په لاره کې پښتو لږدی هم ويلي.
يوه گړۍ وروسته د سرخکانو کلي ته ورسېدو، هغه د کلي نه زما
د توری د کور پوښتنه و کړه.
کوشنيانو موږ ته د توری کور وښود.
موږ کور ته نږدې شو، ور مو و ټکوه، د توری کوشنۍ زوی را
و وت او وې ويل:
د چا سره مو کار دی؟
ما و ويل:
توری سره مې کار دی.
هغه و ويل:
ته څوک يې؟
ما و ويل:
زه ستا د توری زوی يم.
هغه په منډه کور ته ننوت، او څو شېبې وروسته توری مې
دروازې ته راغله، هغې و پېژندم.
زه نږدې شوم، ما د هغې لاسونه ښکل کړل.
هغې هم زما سر او مخ ښکل کړ.

بودا بنکاري

بيايي د ميلمه کوتي ته بلنه را کړه.
مور کوتي ته ننوتو او پر توشکه کېناستو.
د توري کوشنيانو زموږ تر شا يي بالبنټونه کېښودل.
لږ زند وروسته يي د شيدو چای راوړ او وي پوښتل:
د سهار چای مو خورلی دی؟
مور و ويل:
هو!
بيا هغي تود جواړی هم راوړ او وي ويل:
دا په گوري خور جواړی دی.
وي خورئ!
کي دی شي وړي شوې اوسئ،
د پخښو مزل مو کړی دی.
بيا يي زما د مور، پلار، ورونو او خویندو پوښتنی و کړي.
وي ويل:
کله له کابل نه راغلي؟
ما و ويل:
يوه اونۍ کېږي.
وي ويل:
يوازي راغلی يي او که پلار سره دي؟
و مي ويل:
نه!
يوازي راغلی يم.
بيا چجو و ويل:
مور د لوبڼو له پاره راغلي يو.
هغي و پوښتل؟
په لوبڼو څه کوي.

بودا ښکاري

چجو و ويل:

ده ته تال جوړ وم.

هغي و ويل:

سمه ده!

څومره چي غواړئ، وي يې سئ.

بيا يې چجو ته و ويل:

کوينښ و کړه چي زما خوري درنه ژوبل نه شي.

هغه له يوي خوا نازولي او له بلې خوا اختر هم نږدې دى.

ده ته پېر غښتلى تال جوړ کړه!

چجو و ويل:

سمه ده!

زه به ورته غښتلى تال جوړ کړم.

بيا چجو له خايه پاڅېد او وي ويل:

موږ خو.

تورى مې و ويل:

چېرته خئ؟

اوس غرمه نږدې ده،

پوډى و خورئ!

بيا لار شئ.

موږ و ويل:

مننه کوو.

موږ خو.

هغي خپل زوى ته غږ کړ.

زوى يې راغى او وي ويل:

څه وايي؟

موږ يې و ويل:

دوی د لوبښو ځای ته یوسه!

هغه و ویل:

راځئ!

موږ حرکت و کړ او د لوبښو ځای ته لاړو.

چجو غټ پنډ خوښ او وې ویل:

دا پنډ راته په شا کړئ!

زما د توری زوی پنډ ور په شا کړ.

د دریدو سره سم ترې چپه شو.

زما د توری زوی و ویل:

داسې پنډونه ته نه شي وړئ!

باید چې یوه مشر کس مو له ځانه سره راوستی وی.

چجو و ویل:

اوس شوی ده.

بیا زما د توری زوی و ویل:

تاسو دلته انتظار و کړئ!

زه یوه خر را ولم، تاسو ته به د یوه پنډ پر ځای دوی پنډونه لوبښې

وټرم.

تاسو به، پرته له ستونزو، کورته لاړ شئ!

موږ د سړک تر غاړې سیوري ته کېناستو.

څو دیکي وروسته هغه خر را وست.

چجو او زما د توری زوی د لوبښو پنډونه پر خره و تړل او موږ

ته یې و ویل:

اوس کولای شئ چې کور ته لاړ شئ!

ما ورته و ویل:

بودا ښکاري

خر به څوک بېرته راولي؟

هغه و ويل:

د خړه غمه مه کوي!

هغه راپريردئ!

کولای شي بېرته کورته راشي.

موږ په خوشحالي سره مخ په کور روان شو او يوه گړۍ وروسته،
بېرته کور ته ورسيدو.

چچو لوبښي د نور کوشنيانو په مرسته له خر را کښته کړي او خر
يې بېرته لاري ته سم کړ.

خر سر تپت وا چاوه او د سرخکانو پر لور يې حرکت و کړ.

لوبښي ډېرې وچې وې او چچو هغه په بيالي کې کښنودې تر څو
لمدې شي.

دوې ورځې لوبښي په اوبو کې وې.

پس له دوې ورځو چچو ډېرې ته راغی او ماته يې و ويل:

لوبښي د رسی جوړولو له پاره تيارې دي.

زه به خپل مشر ورور ته غږ کړم چې رسی جوړه کړو.

ما و ويل:

سمه ده!

هغه کور ته لاړ او خپل مشر ورور يې راوست او په خپله يې

لوبښي له ويالي نه و ويستلي،

دواړو په گډه د رسی په جوړولو پيل کړ.

هغوی به رسی جوړوله او بيا به يې د ونې څانگو سره اندازه

کوله، تر څو لنډه نه وي.

رسي اوبدل (جوړول) خلاص شو.

بودا بنکاري

.....

چجو وني ته و خوت.
مشر ورور يي رسي ورکړه او وي ويل:
دواړه خوا يي بني غوټه کړه، هغه رسي غوټي کړه او وپي وېل:
ته هم راپورته شه چي رسي شخه کړو.
د هغه ورور پورته شو.
هغه له ځانه سره يوه اندازه د شولو وابنه هم اوچت کړل.
وابنه يي د رسي لاندې او د ځانگي پر سر کښودل، رسي يي
ټينگه کړه.
بيا دواړه را کښته شول.
چجو و ويل:
کار خلاص شو.
اوس څوباري ته اړتيا شته.

ما ته يي و ويل:
خپلو کروندگرو ته و وايه چي:
د ونو نه يوه سم لرگي چي اوږدوالي يي نيم گز وي پرې کړي.
زموږ تر خوا د يوه کروندگر يوه زوی و.
هغه و ويل:
موږ په کور کي وچ څوباري لرو،
سم دلاسه يي راوړم، د وني وهلو ته اړتيا نه شته.
هغه کورته لاړ.
ژر بېرته راستون شو،
څوباري يي له ځانه سره راوړ.
چجو او د هغه مشر ورور څوباري د رسي په کوزه خوا کي ټينگ
کړ، بيا يي په خپله څو ټالونه و وهل.

وروسته يې ماته غږ کړ:
دا دی!
ستا ټال جوړ شو.
اوس په کې بې غمه ټالونه وهه.
ما ټال پیل کړ.
هغه و ویل:
په دې ټال کې دوی کسان هم کولی شي یوه ځای ټال و خوري،
ځکه چې ټال ډېر غښتلی دی.
ما د ورځې نیمه گړی ټال، بیا به وروسته نورې لوبې کولي.
وخت تېرېده،
بنسکار مخ په لږېدو شو،
د مرغانو برکت له منځه لاړ،
کلونه تېر شول،
حکومتي، بد لونونه منځ ته شول.
خلکو د دام په عوض د مرغۍ نېولو له پاره د ملتین د دارو گانو
نه کار اخیست.
د ورځې په سلگونو مرغۍ، بې ځایه له منځه تللي.
دا یوه بې رحمه کار و،
وروسته له څو کالو چا د مرغانو غږ هم نه اورېده.
کرونده گر (دهقانان) دې کار ته خوښ ول.
او ویل به یې:
د مرغانو د های او هوۍ نه، بې غمه شو.
د مرغانو شرل د غنمو پټو نه خلاص شو.
اوس کومه اجل نیولې مرغۍ که پیدا شي، هغه هم کولای شو چې
په غولکه و ولو.
چجو دام ایښودل یې له لاس ورکړ.

بودا بنکاري

د اچي (لويه دوشاخه لرگی چي په موقت ډول د دام د ټولولو له پاره ترې گټه اخيستل کي ده) تش کړي.
دامونه يي ټول او د کوتي په چت کي يي و خړول.
بېرته يي د پټکو کښولو ته مخه و کړه، مگر مرغی نه وې او دی به مازيگر په تش لاس، کور ته روان و.

هغه بل شوک و کړ، لکه د پلار په خبر يي يوه باز د ولايت په بازار کي واخيست.
هغه يي د بنکار له پاره و روځه او کله نا کله به يي پرې بنکار هم کوه.
بنکار نه وو.
د باز بنکار شوي مرغی به يي بېرته باز ته ورکولي چي باز پرې موړ شي.

چچو بيا ماهيانو نېولو ته مخه و کړه.
يوه لوی جال يي واخيست، او د کلي ځوانان يي له ځانه سره ملگري کړل.
هغوی به د ورځي د کڅ او درونتي سيمي ته د بنکار له پاره تلل، بنکار شوي کبان (ماهيان) به يي په خپل منځ کي وېشل او پاتي برخه به يي په بازار کي پلورل.
کله به د ورځي له خوا خپل باز يي له ځانه سره گرځاوه، غولکه به يي هم په غاړه، تازي سپی (باتو) به هم ور پسي و، کله به ترې مخکي و.
د ويالو پر غاړه گرځېده،
د ونوڅانگو ته به يي کتل.
جېبونه به يي له گاتونه ډک ول، کميس به يي هم خورا دروند و.

د جېبونو خولې به يې هم شکېدلې وې.
د غاړې تنې يې هم خلاصه او د پر توگ پايڅې به يې هم لمډې وې.

دا ځکه چې د يوې مرغۍ د ويشتلو له پاره به، په اوبو کې گډ شو،
ځانه ته به يې پام هم نه و،

يوازې!

مرغۍ به يې په څانگو کې لټولې.
د سهار د چای نه وروسته تر ماښامه به گرځېده، د غرمې ږوډۍ
په خيال کې به هم نه و.

کوم وخت چې تېرۍ کې ده د ويالې په اوبو به يې خپله تنده ماتوله.
د توتانو په وخت کې به يې خپله خېټه په توتانو مړوله او بيا به
کور لوري تله.

کله به هم د بېهي د ونۍ لښتې پرېکولې او د هغه نه به يې کپسونه
جوړول.

کپسونه به يې، په بازار او يا کليو کې خرڅول.
هغه د شوک کارونه لږ شول او دی اړ شو چې، د درمندونو پاکولو
ته مخه وکړي.

دا کارونه هم موسومي وو، يوازې د غنمو او شولو د درمندونو
په وخت کې.

بيا يې د ونو وهل او لرگيو ماتولو کار پيل کړ.
وني به يې په درېيمه برخه ماتولې او د ونو د خاوند کورته به يې
هم ورلې.

د کبانو (ماهيانو) د نېولو کار چې يوازې د ژمي په موسم کې تر
سره کېدل، هغه هم د سياسي بدلونو له کبله مخ په پيکه کېدو شو.

بودا بنکاري

.....

نوی نسل چي د باندنيو (بهر) ملکونه نه راغلي ول، د جال په
خای به يې د جنراتور، لاسي بمونو او د روسانونه پاتې شوي
ټانکونو مرمی نه گټه اخيستله.

په دې کار کې به غټ او کوچني کبان له منځه تلل، چي تاوان يې
نه ټوازي چجو، بلکه ټول ولس ته هم وو.

په دې توگه د ټاټوبي کبانو(وطني ماهيانو) نسل مخ په کمېدو او د
بهرني د فارمونو کبان په ښارونو، کلیو او باندو کې مخ په ډېرېدو
شول.

چجو به خپه بنکارېده، ځکه چي د ده د خوښي کارونه په لږېدو
وو.

يوه ورځ چجو ولايت بازار ته د نوي کار او بار په اړه لار، فکر
يې کوه چي گوندي کوم نوی کار و مومم.
هغه بازار ته ورسېد.

باز يې په لاس او تازي سپی (باتو) يې هم تر څنگ وو.
په بازار کې اخوا، ديخوا و گرځېد، څه نوی شی يې پيدا نه کړ.
ډېر ستومانه شو.

بيا يې د لويي ويالي خوا چي باچا وياله (شاه جوی، پاچا جوی)
نومېري مخه و کړه، ويالي ته ورسېد.

لومړی يې خپله د ويالي نه پر لپو اوبه واخيستي او وي ځکلي،
بيا يې وروسته په يوه لاس کې اوبه اخيستي او باز ته به يې
ورکولي.

بودا بنکاري

د ده تر څنگ د هغه تازي سپی هم سر اوبو ته تیت کړ او خپله
تنده يې ماته کړه.

چچو بېر ته مخ پر بازار روان شو، د یوې غټې ونې لاندې يې
خپل څادر چې څو ځایه پيوند شوی او شکېدلي وو، اوار کړ.
ونې ته يې ږډه و کړه، سپی يې هم خوا ته و غځېد.
باز يې پر لاس او غولکه يې هم په غاړه وه.
جېبونه يې خورا درانده وو، ورو، وور يې گاتې له جېبونو نه
خالي کړل، دا يې يوه گاتې، دايې دوي گاتې، دا يې درې گاتې،
دایې څلور گاتې، دايې پېنځه گاتې، دايې شپږ گاتې، دايې اووه
گاتې، دايې اته گاتې، دايې نهه گاتې، دايې لس گاتې او دايې ...
شل گاتې؛ تر څنگ يې شمېرلي کېښودل او سوچ يې و کړ:
ګوندي مرغی په څانګه ښکاره او زه يې و ولم، مګر د الوتونکو
غږ ورک وو.

په څانګو کې څه نه ښکارېدل.

دی په سوچ کې ډوب شو.

ښار آرامه و، د نن په شان ګڼه ګونه نه وه، نه هم د اوس په شان
موټر ول؛ کوم، کوم موټر به د کابل يا د جلال آباد ښارونو نه
راغی او يا به هم بېرته روان شول.
موټر سيکلونه او باسيکلونه هم خورا لږ او د خلکو اخیستلو وس
هم ډېر لږ وو.

خلکو به مرکز ته په خرو يا هم پلي مزل کوه.

د چچو سترګې به کله پټې او کله به خلاصې شوې.

ورو، ورو پرې خوب راغی او ویده شو.

بودا ښکاري

.....

په خوب کې گوري چې يوه موټر يې تر څنگ و درېږي او يوه تن (کس) چې جامه يې عربانو ته ورته او پر سر يې تور چلتار دی ور نږدې کېږي.

هغه ترې پوښتنه کوي چې:

دا باز او سپی دې خرڅوي!!؟

چجو ورته وايي:

نه!

زه پر دواړو ښکار کوم او ځانته پرې نفقه برابره وم.

بيا عرب و پوښتل:

زه تاته ډېرې پیسې در کوم، کومې چې د ستا او کورنۍ له پاره، د کلونو بس (کفايت) و کړي.

چجو په چرت کې ډوب شو او وي ويل:

زه د ورور سره مې مشوره کوم، بيا به سبا ته احوال درکړم.

عرب و ويل:

نه!

اوس خپله پرېکړه وکړه!

سبا زه بل ولايت ته ځم.

چجو و ويل:

مشکل نه شته!

بل سبا خو به راځي؟

عرب و ويل:

نه!

بيا به هېڅ کله را نه شم.

چجو و ويل:

لږ وخت را کړه چې ښه سوچ و کړم.

عرب و ويل:

بودا بنکاري

سمه ده !
خپل سوچ و کړه!
لږ ځند وروسته يې پرې غږ و کړ.
سوچ دې و کړ؟
چجو و ويل:
هو!
ما خپل سوچ و کړ.
عرب و ويل:
نتيجه څنگه شوه؟
چجو و ويل:
زه موافق يم.
پېسې را کړه، باز او سپی در سره وي سه.
هغه باز ورکړ، سپی له عرب څخه و ډار شو، لږ لري و درېده
او بيا مخ په کور روان شو.
چجو هر څه سپي ته نارې کړې:
باتو!
باتو!
و درېگه!
مه وېرېگه!
مگر!
سپي ورو په ورو ليري کي ده.
چجو په غصه شو.
سپي خوا يې منډه کړه چي له غاړې و نيسي.
هغه چېغه کړه او وي ويل:
و درېگه سپيه!!!
چېرې ځي؟

بودا ښکاري

په دې وخت کې هغه د خپل په غږ، له خوبه را وښی شو.
گورې چې خای شته مگر جولا نه شته.
خورا خواشینی شو.
پرې د مازیگر لمر راغلی و.
باز یې هم تږی شوی و.
خپلې سترگې یې و مښلې او له خایه پاڅېد.
دېخوا او هغې خوا ته یې و کتل!
کوم، کوم نفر به په سرک تېرېده.
هغه هم نیت و کړ چې کور خوا ته روان شي.
له خانه سره یې و ویل:
کاشکې دا خوب نه وی؛
په رښتیا وی.
اوس به مې ډېرې پیسې درلودې او دوکاندارې به مې پرې کوله.
بیا یې و ویل:
توکل په خدای!
هر شی په نصیب او قسمت کېږي.
مازیگر نا وخته کور ته ورسید او باز یې د کوتې په منځ کې کوم
لرگی چې ده ورته په دېوال کې تومبلی و، کېښنو.
خپله بېرته د باندې شو.
غولکه یې له غاړې خلاصه او جیب ته یې لاس کړ چې گاتې را
و باسي، گورې چې په جیب کې یې گاتې
نه شته.
په یاد یې شو چې تر کومې ونې لاندې ویده شوی وو، گاتې یې له
هېره وتلې دي.

بودا بنکاري

.....

دې خوا او هغې خوا و گرځېد او څو گاتې يې پيدا او په جېب کې يې واچول، بيا د ونو پر لور روان شو.

هوا تياره او ماښام نږدې کې ده، مگر د الوتونکو درک نه لگېده.

سترگې يې پر څانگو خښې وې او وې ويل:
گوندي کومه مرغۍ راشي چې د باز د خوراک له پاره يې بنکار کړم.

دی په سوچ کې و چې يوه اجل نيولې مرغۍ د ونې پر يوې څانگې کېښناسته.

هغه د غولکې کاسې ته گاتې د ننه کړ او وروسته د نخښې نېولو نه يې پر مرغۍ ټک کړ، او وې ويل:
الله اکبر!!!

مرغۍ بېچاره پر ځمکه و لوېده او چېغاري يې کړې.
هغه سم د لاسه خپل تېره چاکو را و باسته او د مرغۍ خواته يې مڼه کړه.

مرغۍ يې و نيوله، پر اورمېگ يې چاکو کش کړ او مرغۍ يې حلاله کړه.

بيا يې مرغۍ وزرپېچه او جيب ته يې دننه کړه، ځمکې ته يې لاس کړ او څه تازه واښه يې و شکول، خپل چاکو يې پرې پاک کړ او واښه يې بېر ته ځمکې ته گذار کړل.
چاقو يې بند او په بل جيب کې د ننه کړ.
ويالې خواته روان شو.
خپل لاسونه يې و مېنځل.

بودا بنکاري

.....

بيا يې په لپه اوبه و څښلې.
وروسته يې خپل مخ هم ومينځه.
بيا يې د ويالي نه خېڅ کړ چې اخوا تېر شي، مگر پښه يې و ښوېده
او لويې ويالي کې و غورځېد.
کالي يې لामده شول.
د بيالي نه په غصه و وت او کور ته روان شو.
کورته ورسېد .
کوټې ته د ننه شو، اور لگيد يې واخيست او د څراغ بلې لورې ته
روان شو.
څراغ (شيطان څراغ) يې روښانه کړ، بيا د باز خوا ته روان شو.
مرغی يې له جيب نه را و وېسته او د ښکونکي په پاکولو لگيا شو.
مرغی يې پاکه کړه او باز خوا ته يې و نيوله.
باز هم مرغی په پنجالو کې و نيوله او پر خوراک يې پېل کړ.
په دې وخت کې ورور يې کوټې ته راغی او وې ويل:
چجو!
راشه د ماښام ږوډۍ تياره ده.
هغه و ويل:
څه شی دی؟
ورور يې و ويل:
د کچالانو پياوړه او جوارۍ دی.
اوس خو نه ستا کار او بار شته او نه زما،
پخوا به هره شپه د مرغيو پياوړه وه.
هغه ږوډۍ و خوړه او تريخ چای يې په پياله کې واچاوه، خپل د
خوب کېسه يې ورور او ورېندارې ته و کړه.
هغوی په خندا شول او وې ويل:
کاشکې خوب نه وی!

بودا بنکاري

مور به اوس پيښي درلودې.
هغه بېر ته خپلې کوتي ته راغی.
د عرب په سوچ کې و.
خپله توشکه يې اواره کړه، بالښت يې سم او سر يې پرې کېښود.

وخت تېر شو.
لومړی يې باز مردار شو.

څو کاله وروسته يې سپی هم مردار شو.
هغه ته يوازې غولکه او څو دامونه پاتې شول.

مرغی ډېرې لږې او هغه به هم د شولو د پخېدو په وخت کې را
څرگند کېدلې، دا مرغی به د هندوکش د غرونو د لوړو لړيو،
کاوون غره او کابل شمالي ولسواليو د انگورو د خوراک نه
وروسته پيدا کېدلې.

بنکاريان يې هم ډېر شوي وو، ډېرو وگړو توپک پېرودلي وو او
په هغه به يې بنکار کوه، په يوه ډز به يې لسو نه تر شل مرغی
ويشتلې.

چچو د بنکار مينوال و،
هغه د توپک د اخيستلو وس نه درلود.
هغه به خپل بنکار په غولکه کوه.

په ټوله ورځ کې به يې دوي، درې مرغی ويشتلې، بيا به يې کور
ته ورلي چې ترې پياوه پخه کړي.
وخت تېر او چچو زلمی شو،
تل به يې له همزولو سره په بنکار کې اخته او سر گر دانه و.

بودا بنکاري

.....

د بنونځي د لوستلو مينه يې هم نه درلوده او همدا راز کلي ته نږدې کوم بنونځی هم نه وه.

د کلي ټول خلک به زده کړې وو.

په کلي کې يوازې د خان ځامن بنونځي ته تلل، د کلي نور خلک به څه ديني زده کړې د ماجت (مجت، مسجد) د ملا امام څخه کولې.

خلک هم حريص نه ول، پر لږو به يې قناعت کوه او خپلې چارې به يې مخ ته وړلې.

چجو به کله نا کله د خپل خوب په سوچ کې ده او د ولايت بازار ته هم ورته.

يوه ورځ چې ډېر خپه و، د ادبني (جمعي) ورځ وه، ولايت د بازار پر لوري يې حرکت وکړ. پر لاره به يې په زړه وړ گاتي ټولول او په جېبونو کې يې اچول.

کوبښ به يې کوه چې د ونو سره نږدې لارې نه ولايت بازار ته ورسېږي.

مزل يې ورو و، ځکه هغه به ونو ته کتل چې مرغی هم بنکار کړي.

بازار ته ورسېد شا او خوا به يې کتل چې خلک د خرڅلاو له پاره څه راوړي دي؟

بنکار شوې مرغان شته او که نه؟

کله به د سړک په يوې خوا او کله به پر بله خوا د خرڅونکو ننداره کوله.

غرمه نږدې شوه او دا هم سترې شو، ځان يې يوې لويې ونې ته ورسو.

هلته و درېد،

بودا بنکاري

ځانگو ته يې نظر وچاوه.

خو مرغی نه وې.

خو شېبه تر ونې لاندې و درېد.

د سړک بلې خوا ته يې نظر وچاوه چې سترگې يې پر خپل انډيوال ولگېدې .

د انډيوال پر لاس يې باز و.

ورمنده يې کړه او د سړک نه وا وښت، ملگري ته يې ځان و رساوه او روغېر يې ورسره و کړ.

ملگری يې هم د چجو په ليدو خوشحاله شو.

چجو و پوښتل:

روزگار څنگه تېرېږي؟

هغه و ويل:

بد، نه دی؛

مگر بنکار خورا کم شوی دی، ځکه خلک د مرغیو نيولو له پاره د ملتین پوډر نه کار اخلي او دا کار د مرغانو د ورکېدو سبب شوی دی.

ملتین پوډر د انسانانو له پاره هم خطر ناک دی، کوم چې د ملتین په ذریعه مرغی نیسي او یا يې خوري.

چجو و ويل:

د باز بنکار څنگه دی؟

هغه و ويل:

مرغی هيڅ نه شته!

د باز مړول هم آسانه کار نه دی.

چجو و پوښتل:

باز دې چېرته نيولی دی؟

هغه و ويل:

بودا بنکاري

د بگرام په ساپي غره کې.

چجو و ويل:

هلته بازان ډېر دي؟

هغه و ويل:

هو!

هلته ډېر مشهوره بازان شته، کله نا کله عربان هلته ځي، بازان په ډېره لوړه (اوچته) بيه پېري او خپل هېوادنو ته يې د بنکار له پاره وړي.

چجو د باز په پښه کې يوه کوشنۍ کړۍ و لیده او له ملگري يې و پوښتل:

دا کړۍ تا د باز په پښه کې اچولې ده؟

هغه و ويل:

نه!

کله چې ما و نيو دا کړۍ يې په پښه کې وه.

چجو و ويل:

دا کړۍ لکه د سپينو زرو غونډيې بنکاري.

ملگري يې و ويل:

هو!

مگر سپين زر نه دي.

ما زرگر ته بنودلې دي.

چجو و ويل:

په کړۍ کې ليکنه بنکاري.

ملگري يې و ويل:

هو!

مگر زه او ته يې نه شو لوستلی، ځکه چې زده کړې نه لرو.

بودا ښکاري

دوي په خوږو خبرو اخته ول چې ناڅاپه يو موټر راغی او د
دوي تر خوا و درېد.

پوه سړي چې اوږده سپين کالي يې اغوستي، خاصې چپلکې يې
په پخښو، پر سر يې سپن څادر او تور چلتار و، دوی ته نږدې
شو.

په عربي يې و ويل:

دا باز ليدى شم؟

د چجو ملگري و ويل:

پو نه شوم!

په پښتو يې و وايه.

عرب په اشاره ورته و ويل:

باز کتلى شم.

هغه و ويل:

هو!

واخله!

عرب باز پر لاس کېښو او ننداره يې پېل کړه.

هغه د باز پښو ته ځير شو، چې و گوري پنجې يې کوم نقصان و

نه لري او هم اټکلي عمر کچه (تقريبي سن) يې معلوم کړي.

هغه کړۍ ته ځير شو.

په لوستلو يې پېل کړ، گوري چې دا باز د قطر د هيواد نه بېرته

وطن ته راغلى دى.

خورا حيران شو،

عرب و ويل:

دا خرڅوي؟

د چجو ملگرى پوه نه شو.

بيا عرب له جيبه کڅوړه را و وېسته چې په کې پيسې وې.

بودا بنکاري

.....

هغه کاغذي درهم و وېستل،
هغه ته يې اشاره و کړه چې څو دانې در کړم؟
د چجو ملگری خورا خوشحاله شو او دواړو مشوره و کړه اوځنډ
وروسته يې و وېل:
لس دانې!
عرب پو نه شو.
بيا يې د گوتو اشاره و کړه.
د چجو ملگری لس گوتي ور وښودې.
هغه هم لس دانې، لس درهمه بانک نوټونه ورکړل، باز يې
واخيست او موټر لوري ته روان شو.
عرب ښار کې خپل موټر سره دېخوا او هغې خوا و گرځېد او
خيال يې دا وو، چېرې کوم بل باز هم پيدا او وپېرې.
مگر!
بل چانس يې نه درلود او يوه گړۍ وروسته بېرته مخ په کابل
حرکت و کړ.
د چجو ملگری ډېر خوشحاله شو.
چجو ته يې د پيسو خواست وکړ.
چجو و ويل:
مننه کوم!
اوس ورته اړتيا نه شته!
کله چې اړتيا شوه، بيا به در باندې غږ و کړم.
هغوي تر مازيگره په ښار کې ول، ماښام نږدې شو.
بيا يې سره خدای پاماني و کړه او هر يو خپل کور لوري ته روان
شول.
وخت تېرېده او چجو هم مخ په زړېدو شو.
په ږيره او وېښتانو کې يې سپين ولگېدل.

بودا بنکاري

.....

هر چا به ورته ويل:
چجو واده ولي نه کوي؟
هغه به ويل:
په څه شي واده و کړم، له يوې خوا کار او بار نه شته او د بلې
خوا د و لور پيسې هم نه لرم.

بهر ته د کار موندلو له پاره هم نه شم تللی، ځکه چې زده کړې
نه لرم.
خورا وخت تېر شو او دی هم د نورو په شان بې بنځي (مجرد)
پاتې شو.
خپل ژوند به يې په کوشنيو کارونو تېر وو، ځان به يې پرې چلوه.
يوه ورځ تر ونې لاندي ناست و، په سوچ کې ډوب و، په زړه کې
يې د عرب د باز اخيستلو انځور را تېر شو.
له ځانه سره يې و ويل:
بنه به وي چې زه هم بگرام ته لاړ شم، گوندي کوم بنه باز و نيسم
او په عربو به يې و پلورم، بيا به په هغو پيسو واده و کړم او خپل
کور به پرې ودان کړم.

کلونه تېر شول او هغه نور هم بودا شو، د بگرام خيال او هوس به
يې کوه، مگر هلته يې څوک نه پېژندل چې څو ورځې او شپې
پاتې شي.
همدا راز په غرونو کې گرځېدل، ملگري، خوراک او اوبو ته
اړتيا وي.

يوه ورځ يې پرېکړه وکړه چې کابل ته او بيا وروسته د بگرام
ولسوالۍ، د ساپي غره ته لاړ شي، چېرې چې د بازانو ځالي هم

بودا بنکاري

پيدا کيږي او که سالو، تگ، درې، ناوې لوړو غرو ته لار شم
چې د بازانو ټاټوبي دی او ځينگرې ځالي لري.
شپه يې خوب و نه کړ او د سهار د لمانځه نه وروسته يې د خپل
ورور، چې په لاره کې به ډېر په سختي او امسا په مرسته گرځېده،
او خورا بوډا شوي و، و ويل:
ما د بگرام نيت کړی دی،
هلته ځم چې باز بنکار کړم.
هغه و ويل:
ته هم زما په شان بوډا شوی يې.
د ستا تگ سره موافق نه يم.
څوک به درپسي و گرځي، زما په نصيب کې هم اولاد نه شته.
ستا په نصيب کې واده نه و، که نه ستا زامن به زلميان ول.
چجو و ويل:
زه د خپلې پريکړې نه، نه گرځم.
بيا کور ته د ننه شو.
هغه له ځانه سره خپل جوړ شوي دامونه، غولکه، ډوډی، جوارى،
ايشولې اگي، پياز، مالگه او د خټو کوزه د اوبو څښلو له پاره
واخيسته بيا يې ورور او وربندارې نه خدای پاماني واخيسته او د
سرځکانو دو سرکې پر لور روان شو.

په لاره کې به يې چې کله خلک په مخه ورتلل، ويل يې:
د خدای پامان،
خلکو به ويل:
له خيره!
ده به ويل:
بگرام ته ځم.

بودا ښکاري

.....

خلکو به ويل:

په خير لار شي.

په مخه دې گلونه!

گرې مزل وروسته د سرخکانو دوسرکې ته ورسېد، د موټر په انتظار شو.

هوا ډېره توده وه، د دوبي ورځې وې، هغه د سپرک تر څنګ پر يو غټ کاني کښېناست او خپل څادر يې پر سر واچوه.

يوه گرې وروسته د کابل ښار موټر له جلال آباد نه را ورسېد، هغه د موټر جنگلي ته و خوت او موټر هم حرکت و کړ.

د ده په ژوند کې د کابل ښار لومړی سفر و.

د موټر د جنگلي نه به يې يوې خوا اوبلې خوا، اوچتو غرونو ته کتل او له ځانه سره يې ويل:

کاشکې دا بازان په دغو غرونو کې اوسېدی، زما له پاره به يې نيول هم آسانه کار وو.

د هغه وخت د غټو موټرو چټکتيا هم ډېره لږه وه، ورو، ورو به يې مزل کوه،

په جنگله کې يې د نورو سره په خبرو پيل و کړ او د بازانو د نيولو خبرې به يې کولې، چا به دا کار د ده له پاره خورا پېچلی باله، ځکه چې هغه اوس بودا شوی و، دومره د غرونو مزل، لوړې او تندې وس يې نه درلود.

چا به ورته ويل:

بودا بنکاري

خه بابا!

تر دې نيت دې تېر شه!

دا خورا پېچلی کار دی او ته يې نه شي کولای.

چېرته به مړ يې، ستا مړی به څوک بېر ته وطن ته وې سي.

هغه و ويل:

اوس مي نيت کړی،

و گورم چې خه کېږي؟

هغه به د خپل بنکار او ماشومتوب کېسې کولې او نورو ورته

غوږ نيولی و، ځکه ډېرې په زړه پورې وې.

موټر مزل کوه او چجو هم د ژوند بنکلي کېسې.

وخت ماسپښين شو،

موټر کابل ته و رسېد،

بيا موټر يوه سرای ته دننه شو او و درېد.

د موټر کلينډر، جنگلي ته و خوت او د خلکو يې کرايه ټوله کړه.

بيا يې و ويل:

ستري مه شي، سفر پای ته و رسېد.

دلته جومات او د اوداسه ځای هم شته،

بله خوا کوچنی هوټل او د شپې د پاتې کېدو ځای هم لري.

چجو هم له جنگلي کوز شو او مخ په هوټل روان شو.

هوټل ته دننه شو او پر تخت کېښناست.

خپله غوټه يې ترڅنگ کېښوده.

د هوټل شاگرد نږدې شو، وې پوښتل:

خه فرمايش لري؟

هغه و ويل:

چای او ډوډی.

بودا ښکاري

زه له ځانه سره اېښولې اگۍ او مالگه هم لرم.
شاگرد چای، پیاله راوړه او ده ته یې وویل:
دا دی ستا چای،
بوره هم له دې بوتل نه واخله!

هغه چای د ناڼوایي تودې ډوډۍ سره و خوړ، بیا یې شاگرد ته غږ
کړ:

شاگرد راغی او وې ویل:
بابا !

څه خدمت و کړم؟
چجو و ویل:

زه د شپې دلته پاتې کېږم او سهار وختي بگرام ته ځم.
شاگرد و ویل:
سمه ده،

د بگرام موټر هم د هغه بل سرای نه ځي.
چجو و ویل:

زه د لمونځ له پاره جومات ته ځم.
پنډ به مې چېرې کېږدم؟

شاگرد و ویل:

دلته، تر تخت لاندې یې کېږده.

چجو خپل پنډ تر تخت لاندې کېښود او د هوټل نه د باندې شو.

کابل کې هوا لږه سړه وه، نری باد چلېده.

چجو اودس و کړ او لمانځه ته روان شو.

د ماسخوتن له لمانځه نه وروسته هوټل ته راغی او پر تخت
کېښاست.

بودا بنکاري

هوٽل کي د راډيو غږ و، کله به يې خبرونه او کله به يې بدلې هم
ايښودلې.

شپه پخه شوه او شاگرد غږ کړ:
مسافرو!

د اليکن ټېل لږ دي.

شپه جوړه کړئ!

د سهار لمانځه له پاره، زه تاسو ويښوم.

چجو هم ويده شو.

سهار ورسېد او شاگرد غږ کړ!

هله!

پاڅپړئ!

د لمانځه وخت دی.

مسافر را پورته شول، د اوداسه او لمانځه له پاره جومات لوري
ته روان شول.

چجو هم د نورو په شان جومات خوا ته روان شو، لمونځ يې په
جمعي سره ادا او بېرته هوټل ته ستون شو.

پرتخت کښېناست او د هوټل شاگرد ته يې غږ کړ.

ماته شين چای راوړه.

شاگرد چای راوړ.

هغه چای وڅښه.

بيايې شاگرد ته و ويل:

د بگرام د موټرو اډه چېرې ده؟

د هوټل خاوند و ويل:

اول خپل حساب پاک کړه.

بيا زه درسره خپل بل شاگرد لېږم.

چجو خپل د پيسو حساب پاک کړ.

بودا بنکاري

بيا د هوټل مالک پر خپل بل شاگرد غږ کړ:
الکه!

دا بابا د بگرام د موټرو اډې ته ورسوه او ډېر ژر بېرته راشه چې
د هوټل صفایي و کړي!
شاگرد و ویل:
سمه ده!

هغوی د بگرام د هډې پر لور روان شول.
اډې ته ورسېدل،
شاگرد چې ډېرې درېوران پېژندل پر موټروان یې غږ کړ:
دا بابا ته په جنگله کې ځای ورکړه،
مسافر دی.
پېسې لږې لري.
بيا شاگرد و ویل:
بابا!
په مخه دې گلونه!

شاگرد بېرته هوټل ته ستون شو.

چچو د موټر په جنگله کې وخوت .
پنډ یې کېښود او خپله یې ورته اړخ و لگو.
ځنډ وروسته، موټر ډک شو.
د بگرام پر لور یې حرکت و کړ،
هوا ډېره ښه وه، دومره گرمې نه وه لکه د لغمان د ولایت.
لمر و، آسمان شین، باد چلېده، هرې خوا دښتې شنې او غرونه
روښانه ښکارېدل.
چچو په سوچ کې ډوب و او له ځانه سره یې و ویل:

بودا بنکاري

شپه به چپرته پاتي شم؟

بازان به څنگه و نيسم؟

له ځانه سره يې سوچونه وهل او غرونو خوا ته به يې کتل.

موټر د بگرام خوا ته نږدې شو، نا ځاپه پر يوه باز چې په هوا

کې ډېر تند وزرونه وهل، ولگېدې.

باز داسې بنکارېده چې کوم بنکاري تر نظره دی.

چچو ډېر خوشحاله شو او په زړه کې يې و ويل:

چجو!

اصلي ځای ته را ورسېدې، که خدای کول، ښه بازونه به و نيسي

او بيا به يې په عربو و پلوري.

مزل لنډېده او موټر هم ولسوالۍ بازار ته نږدې کې ده.

بازار راو رسېد، موټر يوه سرای ته دننه شو او لږ ځنډ وروسته

و درېد.

کليندر غږ کړ!

کرايې را واخلي!

و گورۍ چې په موټر کې موڅه پاتي نه شي.

چچو خوشحاله بنکارېده او د موټره کوز شو.

کرايه يې ورکړه او د سرای نه د باندې و وت.

د سرای د باندې د دېوال تر څنګ و درېد، په سوچ کې شو او له

ځانه سره يې و ويل:

خدایه!

شاوخوا سپېرې دښتې دي،

غرونو خوا ته هېڅ ونې او شينوالی نه بنکاري!

زموږ لږ لږ شين و،

شني ونې، شنه فصلونه، ډکې د اوبو ويالې!

دېوال خواته ولاړ و چې يوه تن ور نږدې شو.

بودا بنکاري

په دری ژبه یې و ویل:

کاکا!

،، توخانه نمی روی؟

یا منتظر کسی هستی؟،،

چجو په دری ژبه نه پوهېد او په پښتو یې و ویل:

پوی نه شوم.

سړي و ویل:

تو مسافر هستی؟

چجو د مسافر په کلمه پوه شو او وې ویل:

هو!

زه مسافر یم.

نږدې جومات شته؟

هغه ورته د جومات لاره وښوده او ترې روان شو.

چجو جومات ته ورسېد.

د یوه سړي نه یې پوښتنه و کړه:

جومات مسافر خانه لري؟

هغه و ویل:

بلۍ!

دارد!

بیا یې د جومات حجرې ته اشاره و کړه او وې ویل:

کاکا!

آنجا مسافر خانه است.

چجو و ویل:

ډېره مننه!

هغه پوی نه شو او وې ویل:

خو!

بودا بنکاري

.....

درست است.

چجو د مسجد حجري خوا ته روان شو، گوري چې دروازه يې
تړلې ده.

د دروازي تر خوا کښېناست او غوټه يې هم کښېنوده، بيا يې خادر
اوار کړ، غوټه يې سر ته کښېنوده او لږ خوب يې و کړ.
مئوزن د مازيگر په آذان پيل کړ.

چجو له خوبه راويښ شو.

مئوزن هم د آذان نه خلاص شو،

د چجو څنگ ته نږدې شو او وې پوښتل:

کي را کار داري؟

چجو و ويل:

پوه نه شوم!

مئوزن په پښتو ژبه پوهېده او ورنه يې په پښتو و پوښتل:

مسافر يې؟

چجو و ويل:

هو!

بيا مئوزن و پوښتل:

د کوم خاي نه راغلي يې؟

چجو و ويل:

د لغمان د قرغيو ولسوالۍ نه.

مئوزن و پوښتل:

د څه له پاره دلته راغلي يې؟

چجو و ويل:

زه يوه بنکاري يم او د بنکار له پاره دلته راغلي يم.

مئوزن و ويل:

د څه شي بنکار له پاره؟

بودا بنکاري

.....

هغه و ويل:

د بازانو بنکار له پاره،

مئوزن و ويل:

بازان خو د غرونو په جگو ځايونو کې اوسېږي،

بيا يې و ويل:

ته يوازې يې او که بل څوک هم درسره شته؟

چجو و ويل:

نه!

زه يوازې يم.

مئوزن و ويل:

د تاله پاره هلته ختل، ډېر سخت کار دی.

بڼه به وي چې د دغه بنکار نه ډډه و کړي او بېرته کورته لاړ شي.

چجو و ويل:

پوهېږم!

مگر اوس مې نيت کړی دی.

بايد هرو مرو الله لاړ او باز بنکار کړم.

مئوزن و ويل:

ستا خوښه!

اوس به جمعه تياره شي.

الله د اودس خونه ده، کولای شي اودس و کړي او بيا دې برنډي ته راشي.

چجو اودس خونې ته لاړ.

لږ ځنډ وروسته بېرته راستون شو.

په دې وخت کې خلک د لمونځ د ادا کولو له پاره ماجت (مجت،

مسجد) کې راټول شول.

بودا بنکاري

د ماجت بنکلي برنده وه او د پوزي فرش په کي اوار وو.
ملا امام هم د خپل کور نه را ورسېد.
بيا مئوزن غږ کړ،
راځئ جمعه تياره ده،
بيا يې اقامت و ويل!
چجو هم د خلکو سره يوه ځای لمونځ ادا کړ.
بيا مئوزن چجو ته و ويل:
کله د بنکار لوري (خوا) ځي؟
هغه و ويل:
سبا مي نيت دی،
مئوزن و ويل:
سمه ده!
په دغه حجرې کي خپل پند د ننه کړه.
چجو خپل پند د ننه کړ.
مئوزن و ويل:
خپل پند دغې توشکې خوا ته کپرده، بيا کولای شي چې په همدې
توشکې، د شپي ویده شي.
چجو و ويل:
سمه ده!
مئوزن له کوتي و وت او وې ويل:
دلته موږ مسافرو ته ږوډی او چای هم ورکوو، ته سوچ مه کوه.
چجو خوشحاله شو.
ماښام شو، خلکو لمونځونه په جمعي سره ادا کړل.
هوا تياره شوه!
مئوزن د حجرې خوا ته روان شو.
دروازه يې خلاصه او چجو ته يې غږ کړ.

دا دی، زه درته شیطان څراغ روښانه کوم.
هغه څراغ روښانه کړ.
او چجو ته یې د اور لگید ځای هم و بنود چې د اړتیا په وخت کې
ترې گټه واخلي.
د ماسخوتن لمونځ وخت را ورسید.
مگر د لمانځه له پاره لږ خلک ټول شوي وو.
ځکه چې د ډېرو خلکو کورونه لرې وو.
په حجره کې یوه بل مسافر هم و.
هغه د مزار شریف د سفر نیت درلود.
لږ وخت تېر شو.
د کلي دوی ځوانانو مسافرو ته ډوډۍ او تود چای راوړ.
مئوزن، چجو، بل مسافر ډوډۍ و خوره او چای یې هم و څښل.
بیا مئوزن و ویل:
چجو وروره!
تا د سفر له پاره خوراکي شيان راوړي دي؟
هغه و ویل:
هو!
زما سره اېشولې اګۍ، ډوډۍ، جوارۍ، پیاز، مالګه، د اوبو خټینه
کوزه او همدا راز د بنکار وسایل شته.
مئوزن و ویل:
ډېر ښه!
پام کوه چې په غرونو کې ځناور او خزندګان لکه مار، لږم،
غوښل هم لیدل شوي دي.
مئوزن زیاته کړه!
دا کپسه ماته بنکاريانو کړې ده.
چجو و ویل:

زه بنکاري يم او داسې شيانو سره بلد يم.
شپه پخه شوه او مئوزن و ويل:
راځی چي ویده شو!
سبا، تاسو سفر لرئ!
مسافرو و ويل:
سمه ده!
بيا به سبا خبرې و کړو.
هغوی ویده شول.
د آذان وخت شو، مئوزن د سهار آذان و کړ.
مسافر هم د اوداسه له پاره چمتو شول.
د کلي خلک هم په ټولېدو شول.
ملا امام ورسېد او لمونځ پيل شو.
مسافر د مئوزن سره بېرته حجرې ته لاړ.
لمر وخوت او هوا مخ په تودېدو شوه.
د کلي خلکو د سهار چای راوړ.
درې واړو په شريکه، د سهار چای و څښه.
لومړی مسافر چي مزار شريف ته يې د سفر نيت کړی و، خدای
پاماني واخيسته او روان شو.
بيا چجو له مئوزن نه اوبه وغوښتې، خپله خټينه کوزه يې ږکه
کړه،
همدا راز يې ترې د نږدې غره د بازانو د ښکار ځای پته واخيسته.
چجو د مئوزن نه مننه و کړه او مخ پر ساپي غره، روان شو.
مئوزن پرې غږ کړ.
کله چي بېر ته خپل کلي ته تللي، دلته راشه.
شپه به دلته و کړې او بيا به خپل وطن ته لاړ شي.
چجو و ويل:

بودا بنکاري

.....

سمه ده!

حتماً!

چجو روان شو.

ماسپينين د غره لمنې ته ورسېد.

د غره په ختلو يې پيل کړ،

ماينام د غره منځ ته ورسېد.

هغه ډېر ستړی شوی و، له يوې خوا هوا توده او له بلې خوا دی

سپين ږيری شوی و.

ځان يې يوه غټ کاني ته و رسو او تر شا يې لږ اواره ځای پيدا

کړ.

خپل پند يې پر ځمکه کېښود، هغې خوا او دې خوا ته يې و کتل!

څه نه په سترگو کېدل،

کوشني کاني يې لري او ځای يې پر لاسونو اوار کړ، څادر يې و

غوړاو او غوټه يې ځان ته نږدې کړه.

ابشولي اگی او يوه غوټه پياز يې هم پر څادر کېښود.

جواړی يې له دستماله واخيست، اگی يې پاکه کړه، پياز يې په

سوک و وهه، توتې يې کړ، بيا يې مالګه واخيسته او پر اگی او

پياز يې و دوړوله.

پر خوراک يې پيل کړ.

په خورا خوند يې و خوړ.

د اوبو کوزه يې واخيسته او لږ اوبه يې و څښلې.

په سوچ کې ډوب شو.

هوا لږ تياره وه،

څه نه بنکارېدل.

پر ده هم خوب راغی.

سره يې پر غوټه کېښود او وېده شو.

سهار وختي له خوبه وينس شو.
لومړی يې آسمان او وروسته يې غټو کانو ته وکتل!
څه نه بنکارېدل!
لمر تود شو.
چچو د ډبري شا او سيوري ته ځان سم کړ.
بيا يې په کتنه پيل کړ.
لرې يې په آسمان کې څه و ليدل چې غره ته را نږدې کېږي.
په ننداره کې يې ډوب شو.
مرغه ته ورته و.
مرغه ورو، ورو را نږدې کېده،
گوري چې باز دی.
باز نور هم را نږدې شو او د چچو د پاسه تېر شو.
باز تر هغه د پاسه پر يو غټ کاني کېنېناست.
بيا له ډبرې کوز شو.
چچو د هغه ننداره کوله.
څه وخت تېر شو، باز بېرته د ډبرې پر سر څرگند شو او والوت.
د چچو له سره، د دښتې په لور الوتنه يې پيل کړ او څو دځيکې
وروسته له سترگو پنا شو.
چچو هم خپله غوټه واخيسته او دهغې غټې ډبرې په لور روان
شو.
هغه ډبر په سختی سره غره ته پورته کېده.
گرې وروسته هغه ځای ته ورسېد.
څه يې و نه ليدل.
بيا د ډبرې شا او خوا ته تاو را تاو شو،
څه تر سترگو نه کېدل.

بودا بنکاري

د غټي ډبرې بلې خوا، بله ډبره وه، چې ترې لاندې يې سوري او
د ونو وچکي بنکار بدل.
هغه ور نږدې شو.
گوري چې د باز خاله او دوي بازوني په خاله کې بنکاري.
نور هم ور نږدې شو.
بازوني واړه او نوې بڼې پرې خټلې وې.
چچو ډېر خوشحاله شو او له ځانه سره يې و ويل:
دا دی، هم باز او هم بازوني!

بازونه به په عربو و پلورم او بازوني (د باز زوزات، زوزان،
بچي) به يې ځانته د بنکار له پاره و ساتم.
بيا کښېناست؛ شا او خوا يې و کتل:
هرې خوا چوپ او چوپتيا وه.
پاس شين آسمان او لاندې دښته بنکار ېده.
دی بېرته را کوز شو.
خپله غوټه يې خلاصه او پر دام يې لاس تېر کړ.
پريکړه يې وکړه چې بېرته پاس و خپري، البته چې د باز خاله وه.
پنډ يې را واخيست او د باز د ځالي لوري ته روان شو.
ځالي ته و رسېد.
بيا د غټ کاني خواته لاړ چې ښه ځای پيدا کړي.
ښه ځای يې پيدا کړ او د باز په انتظار شو.
زړه يې طاقت و نه کړ او بيا ځالي ته نږدې شو.
ځالي ته، لاس رسي نه وه.
له ځانه سره يې سوچ و کړ چې:
د ځالي نه بهر ورته دام کېږدم او و به يې نيسم.
بيا لږ وروسته پښېمانه شو او له ځانه سره يې و ويل:

بودا بنکاري

که بازونه ونيسم، بچيان به يې له ولرې مړه شي، زه به گناکاره شم.

بښه به دا وي چې لږ انتظار و باسم چې، بازوني غټ شي، ټول به يوه ځای و نيسم او له ځانه سره به يې ويسم.

بازوني به، ورځ پر ورځ غټېدل.

ځالي ته يوازې يوه باز راته.

چچو سوچ و کړ چې حتماً بل باز چا نيولی او يا هم له مينځه تللی دی.

هوا مخ په تودېدو او د چچو حوصله هم په لږېدو شوه.

له يوې خوا روژه را نږدې کېده او له بلې خوا د هغه خواړه، اوبه مخ په خلاصېدو ول.

بازوني ورځ په ورځ غټېدل، مگر د چچو خواړه او اوبه خلاصې شوي.

حوصله يې هم لږه شوه،

غوښتل يې چې بازوني ژر په الوتو شي، دی باز بنکار او له غره نه سمې ته را کوز کړي.

هغه خورا ضعيف شوی وو او په سختۍ به يې ځان، ځالي ته رسوو.

سبا يې پرېکړه و نيوله چې دام کېښنوي، ځکه چې بازوني الوتنې ته تيار دي.

په خورا سختۍ يې دام کېښود او په خپله تر بل کاني پټ شو.

شپه راغله او دی دلته بیده شو.

د باز چغه، دی راوین کړ.

وخت سهار وو.

سترگې يې و مېنلې، لومړی يې آسمان، بيا يې کاني ته و کتل.

د ودرېدو وس يې نه درلود.

بودا بنکاري

.....

لږ لږ په سينه يې ځان و کاږه او د باز د ځالي پر لور يې حرکت و کړ.

پر باز يې سترگې و لگېدې چې په دام کې بند دی. غوښتل يې چې ځان نږدې کړي، او باز په لاس کې و نيسي. مگر امکان نه و.

لږ يې نور هم ځان نږدې کړ،
چچو بې هوښه شو،

ځنډ وروسته، بېرته په هوښ راغی.

چچو په خولو لوند و.

آسمانه ته يې و کتل.

آسمان هم د تل په شان شين و.

بيا يې د باز خوا ته و کتل.

سترگې يې خيره شوې وې.

په سختۍ يې باز تر سترگو شو.

بيا يې سترگې پټې شوې.

ځنډ وروسته يې سترگې پرانستې او لاندې يې و کتل.

څه نه بنکارېدل.

پر سترگو يې تياره راغله.

بيا يې آسمان ته وکتل؛

آسمان هم د پخوا په شان شين نه و.

شين رنگ ورته څر بنکاره شو.

سوچ يې و کړ چې آسمان وريځ دی.

بيا يې سترگې د باز خوا ته واړولې.

ده د باز او باز د ده ننداره کوله.

باز د دام په لومه او دی د باز په مينه کې ډوب شو.

غرمه او هوا خورا توده شوه.

بودا بنکاري

باز هم ډېر ترې شو.
لوړې او تندي هغه هم کمزوری کړی و.
بیا سهار له تندي، ولړې او گرمي مړ شو.
د باز بچیانو له خالي سر را و ویست او د باندې شول.
لومړی پر ډبره کښېناستل.
خو دکیکې یې یوې خوا او بلې خوا ته وکتل.
بیا یې پر باز چې هره ورځ به یې دوی ته خواړه راوړل، سترگې
و لگېدې.
هغه بې ځانه پروت و.
هغوی ډېر وړې شوي ول.
یو بل ته یې وکتل؛
او مخ پر دښتې یې په الوتو پیل کړ.
هغوی وا لوتل،
او بريالي شول چې خپل ژوند ته دوام ورکړي.
د وطن په جگو جگو غرونو یې الوتنې و کړي او د خپل نسل
خپرولو له پاره وا لوزې او د ځان له پاره بنکار و کړي.
چچو بې هوښه و.
له غره و ښوېد، د غونډسکي په شان کلوله او د غره لمنې ته
ورسید.
اندامونه یې ټوټه، ټوټه شوي ول.
مخ او سر یې په وینو رنګ وو.
شپه راغله.
سهار شو!
لمر ختو ته نږدې شو،
هوا روښانه شوه.
د شپنو رمې د غره په لمنې په څرېدو شوې.

اوزې يې لږ پاس و ختي.
او د ډبرو په منځو کې په څرېدو شوي.
پسونه هم هغوی پسې روان شول.
مگر ختنه، د هغوي له پاره ستونزمنه وه.
غرمه شوه، مگر اوزې نورې هم د واښو خوړلو له پاره د ډبرو
په منځ کې گرځېدې.
مازيگر شو.
شپانه د اوزو او پسونو په ټولولو غره خوا ته روان شول.
ځوان شپون مخکې او سپي يې ور پسې و.
سپي له لرې څه و ليدل.
هغه په غپا شو.
ځوان شپون سپي خوا ته منډه کړه.
هغه هم يوه تور شى وليد.
لږ نږدې شو!
خيال يې و کړ چې کوم پسه مردار شوى او يا ليوه دارلى دى.
خورا خپه او په منډه خوا ته يې ورسيد.
وې ليدل چه پسه نه، بلکې انسان دى.
وې خوځو مگر، هغه مړ و.
بل شپون ته يې هم غږ کړ.
مړى يې په گډه را کوز کړ.
بيا يې وروسته خپلې خېمې خوا ته نږدې کړ.
په دې وخت کې نور شپانه هم را ټول شول، هوا تياره او ماښام
نږدې وو.
سپين ږيرو پرېکړه و کړه، تر څو درې کسه ولسوالۍ ته و لېږي
او مسله (موضع) د وخت دولت سره شريکه کړي.
کسانو حرکت و کړ او شپې ناوخته ولسوالۍ ته و رسېدل.

مسله يې ولسوال ته بيان کړه.
هغه موټر آماده کړ.
يوه افسر او درې عسکر يې سيمې ته ولېږل.
هغوی وروسته تر لمر ختو، سيمې ته ورسېدل او مړی يې
ولسوالۍ ته راوړ.
بيا يې په بازار کې ډنډوره کړه چې:
يوه مړی پيدا شوی.
خپلوان يې کولای شي وېسي (تسليم شي).
په سلگونو خلک راټول شول، مگر چا و نه پېژنده، په ناڅاپي
توگه، د مټوزن په ياد راغی چې يوه بنکاري سيمې ته د باز د
نيولو له پاره تللی و.
بيا هغه مړي ته نږدې شو.
شا او خوا ترې تاو، سترگې يې د هغه په غولکه ولگېدې او پوی
شو چې هماغه بنکاري دی.
بيا يې داستان د ولسوالۍ څارواکو سره شريک کړ.
ولسوال موټر چمتو کړ، مړی يې په موټر کې کېښود.
درې عسکر يې د لغمان د قرغيو ولسوالۍ ته، جنازې سره ولېږل.
مړی سيمې ته ورسيد.
خلک راټول او د خښولو بند او بست يې وکړ.
هغه يې کلي ته نږدې او د خدای جان بابا اديري کې ښخ کړ.
د خدای جان بابا اديره خورا مشهوره ده، د مستوفي صيب
عبدالاحد خان اتمر د کلا سويل خوا ته غونډۍ کې ده، د غونډۍ
سر کې يوه د ډبرو څلورڅنډۍ ديوال (انگر) و، شا او خوا يې د
غزونو غټې ونې وې.
ټول قبرونه شمال - سويل وو، د څلورڅنډي ديوال (چارديوالي)
قبرونو سره يې ډېر توپير درلود.

بودا بنکاري

دا قبرونه ډېر اوږده او ختيځ – لويديځ پراته وو.
ځيني خلکو به يې درناوی (احترام) کوه او ويل يې:
دا د پخوا وختونو مجاهدين او شهيدان دي.
مگر زما له پاره د قبرونو اوږدوالی او خوا (جهت) يې خورا د
تعجب وړ و.

کله چې ما د کابل په زور ښار کې څېړنه (تحقيق) کوله داسې
قبرونو سره مخ شوم؛ هغه ماته هم د اېرانتيا (تعجب) وړ ول.
ما خپلې څېړنې بشپړې (تحقيقات تکميل) او درې کتابونه مې په
دري ژبه چاپ کړل.

ولې دا سکالو (موضوع) مې په ياد وه، کله چې وطن ته لاړم بيا
مې د کرونده گر زوی سره مخ په اديرې حرکت و کړ.
اديرې ته چې و رسېدم، شا او خوا و گرځېدم د هغه قبرونو اثر نه
وو.

الله نوي قبرونه ښکارېدل.
کرونده گر د زوی نه مې و پوښتل:
دلته پخوا اوږده قبرونه وو، اوس نه ښکاري؟
هغه و ويل:

هو!

هغه قبرونه لږ توپير درلود.
وگړي د داسې قبرونو کېنډلو په لټه کې وو، هر چا به کوښښ کوه
چې دا ډول قبرونه وسپري.
هغه قبرونه د مستوفي صيب د کرونده گرو له خوا د شپې وسپړل
شول.

روښانه شوه چې په هغه قبرونو کې د گچو مجسمې وې.
کرونده گرو هغه مجسمې کورته وې وړې، چې ځنې ځايونه يې
هم مات شوي وو.

بودا بنکاري

ما هم ډېر کوبښن و کړ چې ترې انځورونه و لرم، تر اوسه پورې
پر دې کار نه يم بريالی شوی.

پای

د چاپ شويو کتابونو لېست

۱. معماري افغانستان
۲. اطلاعات، اصول و قواعد طراحي در معماري (بخش شفاخانه ها)
۳. راهنمود طلايي (براي اساتيد انستيتوت هاي تخنيكي و ساختماني افغانستان)
۴. رسم تخنيک (گامي به سوي دنياي انجيزي) جلد اول
۵. رسم تخنيک (گامي به سوي دنياي انجيزي) جلد دوم
۶. اطلاعات، اصول و قواعد طراحي در معماري (بخش اداري)
۷. معماري اصيل شهر کابل (مرادخاني)
۸. معماري شهر کابل (بي بي مهرو)
۹. افغانستان در قرن تکنالوژي
۱۰. زونبندي اقليم و زلزله افغانستان
۱۱. صدقه جاريه/ دنياي انجيزي
۱۲. آموخته هاي ناب از طراحي تا نظارت جلد اول (۱۹۹۰ الی ۲۰۲۱)
۱۳. داستان حقيقي با مقياس معماري
۱۴. فرار از کشور- با تصاویر مستند
۱۵. نقش دانشمندان مسلمان در فن معماري و مهندسي
۱۶. پخسه در افغانستان
۱۷. بنيا نگذاري اولين مساجد توسط افغانها در آستراليا
۱۸. آموخته هاي ناب از طراحي تا نظارت جلد دوم (۱۹۹۰ الی ۲۰۲۱)

-
۱۹. منار جام - الهامی برای قطب منار
 ۲۰. آموخته های ناب از طراحی تا نظارت
جلد سوم (۱۹۹۰ الی ۲۰۲۱)
 ۲۱. جام یا کلیان (کلان)
 ۲۲. معماری گل و چوب (معماری شهر کهنه کابل) جلد اول
 ۲۳. معماری گل و چوب (معماری شهر کهنه کابل) جلد دوم
 ۲۴. معماری گل و چوب (معماری شهر کهنه کابل) جلد سوم
 ۲۵. چپر ته چي قانون نه شته (گډوډي د افغانستان په معمارۍ کې)
 ۲۶. مدرنه جوما تونه ،، پخوا او نن ،،
 ۲۷. هله جور کو (نی پخسه - مقاوم زلزله)
 ۲۸. اطلاعات، اصول و قواعد طراحی در معماری (بخش مساجد)
 ۲۹. اطلاعات، اصول و قواعد طراحی در معماری (بخش مکاتب)
 ۳۰. هنر و صنعت چوب در مرادخانی
 ۳۱. هنر و پیشه حکاکي - زرگری در مرادخانی
 ۳۲. هیچ (چهل داستان واقعی)
 ۳۳. معماری اصیل شهر کابل
 - (تشریح مورخ ۱۷ ماه میزان سال ۱۴۰۱ پوهنتون پولی
تخنیک کابل)
 ۳۴. ۴۰- چهل
 ۳۵. مجنون او گلچین (ناول به زبان پښتو)
 ۳۶. در جستجو (ناول به زبان دری)
 ۳۷. تفاوت ها تفاوت می آورد (کتاب تصویری)
 ۳۸. مجموعه از دروس دینی مولوی صاحب خیرالله مخدوم
(جلد اول)

بودا ٻڻڪاري

.....

۳۹. برف ها آب ميشود

۴۰. رسم و تخنيک (گامی به سوی دنیای انجینری) جلد سوم

۴۱. آرزو و امید (ناول به زبان دری)

۴۲. بودا ٻڻڪاري (ناول به زبان پښتو)

د کار لاتنډي کتابونو لېست

۱. مجموعه از دروس دينی مولوی صاحب خيرالله مخدوم
(جلد دوم)
۲. سرغندوی (ناب، مشهور) پوډري
۳. لیونی لبوه
۴. بی زده کړې پوی
۵. شپنه ادې
۶. کوشنی سوداگره
۷. سپین کارغه
۸. سور تنور
۹. خره بیزو
۱۰. بندي مرغه
۱۱. توده پرستن
۱۲. بي وخته باران
۱۳. د ژوند پای

د امکان او وخت په صورت کې

۱. پخسه در افغانستان (به زبان انگلیسی)
۲. تاریخ معماری افغانستان
۳. حویلی های آسمان خراش
۴. ارتباط گذشته، حال و آینده در معماری
۵. استعداد، سرعت و اقتصاد در معماری افغانستان
۶. په اسلامي نظام کې ودانيز پرمختگ
۷. شیطان چراغ
۸. خاطره ها

An old Hunter

Written by:
Architect PHD
Hashmatullah Atmar
November/December

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library